

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТЪРА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА БАН ЗА 2023г.

Приет на заседание на АС към ЦО на 15.02.2024г.

Мисията на Центъра за обучение при Българската академия на науките е да организира и координира обучението на български и чуждестранни граждани за образователната и научна степен “доктор”, следдокторска специализация, както и чрез други форми на обучение, квалификация и преквалификация. Центърът за обучение организира чуждоезиково обучение и обучение по компютърни умения на докторантите, както и специализираните докторантски курсове.

В началото на 2023 г. в звената на БАН са се обучавали общо 394 докторанти, от които 195 редовни, 150 задочни и 49 на самостоятелна подготовка. Новозачислените докторанти са 115, от които 68 на редовно обучение, 27 на задочно и 20 на самостоятелна подготовка.

Броят на защитилите и отчислените докторанти през 2023 г. в отделните направления са обобщени в Таблица.

Направления	Защитили през 2023 г.	Отчислени през 2023 г.
Информационни и комуникационни науки и технологии	12	18
Енергийни ресурси и енергийна ефективност	4	4
Нанонауки, нови материали и технологии	9	11
Биомедицина и качество на живот	15	15
Биоразнообразие, биоресурси и екология	5	5
Климатични промени, рискове и природни ресурси	2	3
Астрономия, космически изследвания и технологии	4	0
Културно-историческо наследство и национална идентичност	19	13
Човек и общество	12	21
ОБЩО:	82	90

През годината 82 докторанти са защитили докторските си дисертации, а 90 са отчислените докторанти.

През отчетната година, общо 12 редовни докторанти от 8 института на БАН са получили еднократна стипендия от 1000 лв., покривайки изискванията на 130 ПМС т.2, ал. 5, т.1 за предаден дисертационен труд за защита в рамките на тригодишния срок за обучение и т. 2 – за успешна защита на дисертационния труд в срок до 1 година след завършване на тригодишния срок на обучение. Тези докторанти са от Институт по информационни и комуникационни технологии (ИИКТ), Институт по електроника (ИЕ), Институт по микробиология, Институт по биофизика и биомедицинско инженерство (ИБФБМИ), Институт по балканистика с център по тракология (ИБалкЦТ), Институт за изследване на

изкуствата (ИИИЗк.), Кирило-Методиевски научен център (КМНЦ и Институт по философия и социология (ИФС). От тях един докторант от Институт по информационни и комуникационни технологии (ИИКТ) е покрил изискванията по т. 1 и т. 2 и е получил две стипендии по 1000 лв.

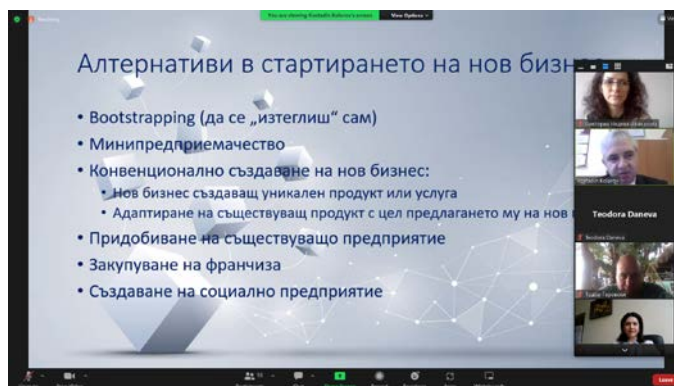
В края на 2022 г. бе въведен обединения Регистър на всички действащи, прекъснали и завършили студенти и докторанти към Националния център за информация и документация (НАЦИД). Координаторите на отделните ПНЗ работят директно с новия регистър. За всички нови обучаеми за учебната 2023-2024 година се въвежда в реално време цялата налична информация за докторантите. Целта е в регистъра, при справка за даден момент или период, винаги да има коректна информация. Главните експерти към Центъра за обучение имат непрекъснат достъп до подадените данни в Регистъра, като по този начин проверяват и контролират информацията за докторантите във всички звена на Българска академия на науките. През 2023 година ЦО верифицира дипломите за придобито висше образование в чужбина на 15 кандидати с придобита в чужбина научна степен „доктор“, които кандидатстваха за заемането на научни длъжности в звена на БАН.

През изминалата година 132 докторанти са преминали езикови курсове и са се явили на изпит по език. Като платени езикови курсове са преминали 39 служители на БАН и 14 външни курсисти. Курсове по информационни технологии са преминали 100 докторанти, а 22 докторанта са се явили директно на изпит, общо 122 докторанти. През 2023 година щатните преподаватели по чужди езици в ЦО-БАН са провели общо 1560 учебни часа.

През отчетния период, в рамките на дейността на **Кариерен център към ЦО-БАН** бяха организирани и проведени следните **7 уебинара (онлайн семинара):**

1. Съвместна серия събития „НАУКА, ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС“, УЕБИНАР на тема: „СТАРТИРАЙ СВОЯ БИЗНЕС ПОДГОТВЕНИ!“ КАК ДА РЕАЛИЗИРАШ УСПЕШНО В ПРАКТИКАТА НАУЧНА РАЗРАБОТКА ИЛИ ИНОВАТИВНА ИДЕЯ, с лектор: доц. д-р Костадин Коларов, Директор на Институт по предприемачество, УНСС. С участието на млади предприемачи: възпитаници на Катедра „Предприемачество“, УНСС (Тодор Геровски – оперативен директор на Стартърп студио BattlePass <https://www.battlepass.studio/>, управител в Tripsy club <https://tripsy.club/bg/>; Йордан Бораджиев и Иванела Гечикова – основатели на "СИПОС", ЕООД <https://mysippos.com/>; Иван Иванов – основател на „Лабшоко“, ЕООД, бранд: Chocolab <https://www.chocolab.bg/>) и докторант в Институт по роботика – БАН (Цветан Илиев – основател на „Vinghen“ <https://vinghen.com/>). Събитието откриха: чл.-кор. дбн Евдокия Пашева, Заместник-председател на БАН, Директор на Център за обучение – БАН и проф. д-р Цветана Стоянова, Заместник-ректор по институционално и бизнес сътрудничество и студентски политики, УНСС. Модератори на събитието бяха: гл. ас. д-р Силвия Георгиева, Заместник-директор по научноизследователската дейност на Институт по предприемачество, УНСС и Атанас Димитров, Директор на Междууниверситетски център за развитие на кариерата на УНСС (МЦРК) Уебинарът се проведе на 2 март 2023г. сред аудитория от студенти, докторанти и учени от БАН, УНСС, СУ и представители на частни фирми. Това беше първото събитие от новата Съвместна серия събития „НАУКА, ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС“, която успешно стартираха Кариерен център към ЦО-БАН, Междууниверситетски център за развитие на кариерата на УНСС (МЦРК) и Институт по предприемачество, УНСС. Доц. д-р Костадин Коларов, отбеляза, че е важно човек да знае стартовите си позиции. Посочи, че има различни посоки, в които всеки ще трябва да се подготвя, за това и цикълът семинари се нарича “Да стартираме подготвени” и допълни, че хората имат различни силни страни, но те трябва да компенсират съответно някои слабости, които имат. Бяха представени алтернативите в стартирането на нов бизнес, възможните източници на иновативни идеи, модели на пазарно-базирани възможности. В заключение доц. Коларов представи Преакселераторска програма „Предприемачи в науката“ на Фондация „Карол Знание“. Поканените млади възпитаници на УНСС и БАН, Тодор Геровски, Йордан Бораджиев и Иванела Гечикова, Иван Иванов и Цветан Илиев споделиха спецификите в своя опит на млади и талантиливи предприемачи – проследиха етапите от

зараждането на идеята, формирането на подходящ екип, осигуряването на финансиране до нейното успешно реализиране. Анализираха собствените си „погрешни“ стъпки.

УЕБИНАР на тема: „СТАРТИРАЙ СВОЯ БИЗНЕС ПОДГОТВЕНИ!“ КАК ДА РЕАЛИЗИРАШ УСПЕШНО В ПРАКТИКАТА НАУЧНА РАЗРАБОТКА ИЛИ ИНОВАТИВНА ИДЕЯ, с лектор: доц. д-р Костадин Коларов, 2 март 2023г.

Събитието беше отразено в медиите, чрез публикация на БТА от 2 март 2023г. със заглавие: „Нов съвместен проект на БАН и УНСС учи на предприемачество младите изследователи“: <https://bta.bg/bg/news/lik/417221-nov-savmestен-proekt-na-ban-i-unss-uchi-na-predpriemachestvo-mladite-izsledovate>

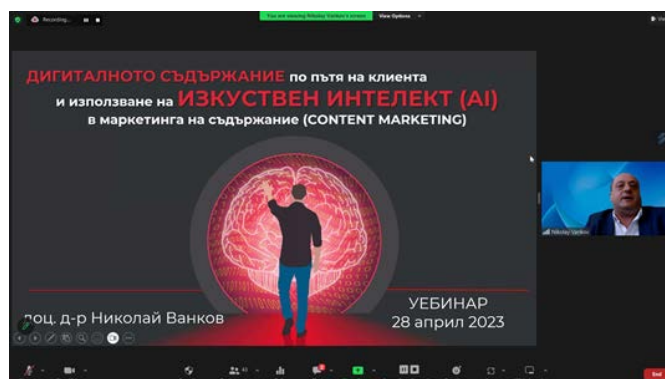
2. Съвместна серия събития „НАУКА, ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС“, УЕБИНАР на тема: „ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО И НАУКАТА В ПОЛЗА НА ОБЩЕСТВОТО“, с лектор: проф. д-р Николай Денчев, Ръководител на Център „Социално предприемачество“ в Свободен университет на Брюксел; Изследовател към Институт по предприемачество, УНСС. Модератор на събитието беше: гл. ас. д-р Силвия Георгиева, Заместник-директор по научноизследователската дейност на Институт по предприемачество, УНСС. Уебинарът се проведе на 30 март 2023г. сред аудитория от докторанти и учени от БАН, УНСС, СУ, Русенски университет, Тракийски университет, Селскостопанска академия, Фондация „Карол Знание“, представители на Научен център Планетум (Бургас), частни фирми, сдружения, както и учители. Проф. д-р Николай Денчев е от 25 години в Свободния университет в Брюксел и от години се занимава с академичното предприемачество, взаимоотношенията между наука, бизнес, неправителствени и правителствени организации. Въпросът за необходимостта от това взаимодействие е поставен през 80-те години в САЩ, обясни лекторът, където започват да се стимулират центрове, в които науката да е полезна за обществото. По думите му, академичното общество може да допринесе за развитието на социалното предприемачество, чрез създаване на мрежи, контакти с индустрията, обсъждане и подпомагане на идеи. Той разясни, че академичното предприемачество е най-силно в Северна Америка и Канада. Но според него дори университети с оскъдни ресурси могат да подпомагат предприятия, докторанти, студенти. Лекцията на проф. Денчев беше изключително полезна, отлично структурирана и ситезираща нагледно основните понятия и проблемни области в представяната тематика. В заключение, лекторът запозна аудиторията с мащабния проект ELANET (The European Latin-American Network in Support of Social Entrepreneurs) <https://www.elanet-se.org/>, който предоставя възможност за включване на университети и социални предприемачи/предприятия в мрежата по проекта, с цел обмен на добри практики.

УЕБИНАР на тема: „ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО И НАУКАТА В ПОЛЗА НА ОБЩЕСТВОТО“, с лектор: проф. д-р Николай Денчев, 30 март 2023г.

Събитието беше отразено в медиите, чрез публикация на БТА от 30 март 2023г. със заглавие: „Взаимоотношенията между наука и предприемачество обсъждаха във втория уебинар на БАН и УНСС за студенти и докторанти“: <https://www.bta.bg/bg/news/lik/433242-vzaimootnosheniyata-mezhdu-nauka-i-predpriemachestvo-obsazhdaha-vav-vtoriya-uebi>

3. Съвместна серия събития „НАУКА, ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС“, УЕБИНАР на тема: „Дигиталното съдържание по пътя на клиента и използване на изкуствен интелект (AI)“, с лектор: доц. д-р Николай Ванков – заместник-декан на Бизнес факултета на УНСС и доцент в Катедра „Предприемачество“, УНСС. Модератори на събитието бяха: гл. ас. д-р Силвия Георгиева, Заместник-директор по научноизследователската дейност на Институт по предприемачество, УНСС и Атанас Димитров, Директор на Междунниверситетски център за развитие на кариерата на УНСС (МЦРК). Уебинарът се проведе на **28 април 2023г.** сред аудитория от докторанти, млади учени, студенти основно от БАН и УНСС, както и от Софийски университет, Варненски свободен университет, бизнес средите (Western Union, банка ДСК) и други. По време на уебинара аудиторията се запозна с допирните точки между дигиталния маркетинг и технологията изкуствен интелект (AI). **Доц. д-р Николай Ванков** разясни какви са фазите на дигиталният маркетинг и използването модела на маркетинговата фуния. След това обясни подробно какво се цели във всеки етап на маркетинговата фуния (връх, среда и дъно) и по какъв начин се осъществява целта. В хода на уебинара лекторът разкри подробности относно компонентите на маркетинговата фуния-преди и след покупката. Лекторът посочи конкретните платформи, базирани на изкуствения интелект с приложение не само в дигиталният маркетинг, но и в други сфери (LOGAI; BEATIFUL.AI; CHATGTP; JASPER.AI; RYTR.ME; COPY.AI, PICTORY.AI; DESIGNER.MICROSOFT.COM; WONDERDINAMYCS.COM, DALL.E). Тази практически полезна информация беше допълнена и с конкретни примери.

УЕБИНАР на тема: „ДИГИТАЛНОТО СЪДЪРЖАНИЕ ПО ПЪТЯ НА КЛИЕНТА И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ (AI)“, с лектор: доц. д-р Николай Ванков, 28 април 2023г.

Събитието беше отразено в медиите, чрез публикация на БТА от 28 април 2023г. със заглавие: „Всяка творба, създадена от човек си личи, генерираните от изкуствен интелект изображения - също, казва преподавател от УНСС“: <https://www.bta.bg/bg/news/lik/science/448721-vsyaqa-tvorba-sazdadena-ot-chovek-si-lichi-generiranite-ot-izkustven-intelekt->

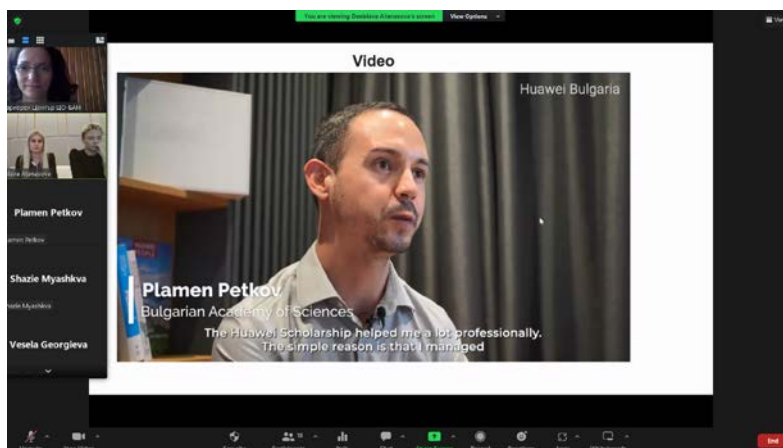
4. Серия уебинари „АКАДЕМИЯ ЗА МЕКИ УМЕНИЯ“, УЕБИНАР на тема: „SCIEDIRECT BEYOND THE PDF“, с лектор: **Christiane Fiorin, ScienceDirect's Book Expert Advisor, www.elsevier.com**. Уебинарът се проведе на **23 юни 2023г.** сред аудитория от докторанти и учени от БАН, учени от Moldova State University и National Institute for Economic Research of the Academy of Economic Studies of Moldova. Christiane Fiorin беше поканен лектор на Четвъртия интердисциплинарен докторантски форум с международно участие (16-19 май 2023г., гр. Сандански), организиран от Център за обучение – БАН и Кариерен център към ЦО-БАН. Нейната презентация за възможностите за публикуване в на статии и книги в изданията на Elsevier предизвика силен интерес сред аудиторията. Участието в събитието и комуникацията с високо мотивираните млади учени стимулираха лекторката да подготви с удоволствие и настоящия уебинар, за да обогати и надгради представената информация в посока „оптимизиране на търсенето на най-подходящите статии за всеки учен“. Презентацията беше изключително полезна, нагледна и практически ориентирана. Участниците имаха възможност да се запознаят с важни функционалности, прецизиращи процеса на търсене на публикации в рамките на платформата ScienceDirect, които са ценен ресурс за научната работа. Лекторът премина през целия процес – от самата регистрация в платформата, до опция „Разширено търсене“ и др. Спря се и на темата за възможностите за безплатно публикуване от страна на български учени в Elsevier издания с отворен достъп.

УЕБИНАР на тема: „SCIEDIRECT BEYOND THE PDF“, с лектор: *Christiane Fiorin*, 23 юни 2023г.

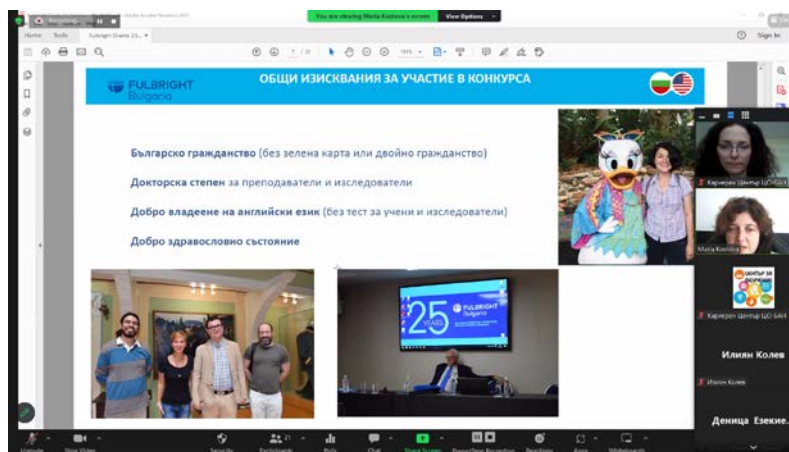
5. Серия уебинари „ПИСАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА УСПЕШНИ НАУЧНИ ПРОЕКТИ“, УЕБИНАР на тема: „СТИПЕНДИАНТСКА ПРОГРАМА НА ХУАВЕЙ ТЕХНОЛОДЖИС БЪЛГАРИЯ“, с лектори: екип от Huawei Technologies Bulgaria – Десислава Атанасова, ПР мениджър и Рая Гунчева, ПР мениджър и участници в дискусията: победители в стипендиантската програма за 2022г. от БАН – Пламен Петков, Весела Георгиева, Искрен Иванов и Мирослав Маринов. Уебинарът се проведе на 10 октомври 2023г. сред аудитория от докторанти и специалисти от БАН. Десислава Атанасова представи ясно, нагледно и синтезирано дейността на Huawei, както и 19-годишната история на присъствието на компанията в България. Постави акцент върху темата на уебинара: Стипендиантската програма Huawei-Scholarship Program и глобалната програма Seeds for the Future. Посочи, че програмите имат за цел да открит най-добрите и мотивирани

таланти в сферата на информационните и комуникационни технологии (ИКТ), както и да им предоставят нови възможности за развитие. Кандидатите могат сами да изберат дали да се включат в двете програми едновременно или само в една от тях. Участието в уебинара на победители в стипендиантската програма за 2022г. от БАН беше изключително полезно за аудиторията. **Пламен Петков, Весела Георгиева, Искрен Иванов и Мирослав Маринов** споделиха своя опит от кандидастването си по програмата, разказаха за подкрепата от екипа на Huawei, както и за начина, по който стипендията е подпомогнала тяхното научно и кариерно развитие. Младите хора горещо насърчиха своите колеги също да кандидатстват за програмата.

УЕБИНАР на тема: „СТИПЕНДИАНТСКА ПРОГРАМА НА ХУАВЕЙ ТЕХНОЛОДЖИС БЪЛГАРИЯ“, с лектори: с лектори: Десислава Атанасова и Рая Гунчева, 10 октомври 2023г.

6. Серия уебинари „ПИСАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА УСПЕШНИ НАУЧНИ ПРОЕКТИ“, УЕБИНАР на тема: „ИНФОРМАЦИОННА СЕСИЯ ЗА СТИПЕНДИИ ЗА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ В САЩ ПО ПРОГРАМАТА „ФУЛБРАЙТ“ ПРЕЗ АКАДЕМИЧНАТА 2024-25Г.“, с лектор: Мария Костова, Програмен координатор за стипендианти от България <https://www.fulbright.bg/>. Уебинарът се проведе на 20 октомври 2023г. сред аудитория от докторанти от БАН, ПУ, SoftUni и Тракийски университет. Мария Костова представи пред аудиторията мотивираща презентация за възможностите за преподавателска и изследователска дейност в САЩ, предоставяни от Програма „Фулбрайт“. Представи структурата на програмата, проследи историята и разгледа дейността ѝ в цифри. Постави акцент върху създаването и структурата на българо-американската комисия за обмен „Фулбрайт“. Посочи мисията на „Фулбрайт“ България, свързана с предоставянето на стипендии на български студенти, преподаватели, учени, НПО за обучение, изследователска и преподавателска дейност и квалификация в САЩ.

УЕБИНАР на тема: "ИНФОРМАЦИОННА СЕСИЯ ЗА СТИПЕНДИИ ЗА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ В САЦ ПО ПРОГРАМАТА „ФУЛБРАЙТ“ ПРЕЗ АКАДЕМИЧНАТА 2024-25Г.", с лектор: Мария Костова, 20 октомври 2023г.

7. Съвместна серия събития „НАУКА, ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС“, УЕБИНАР на тема: „Какво не знам за интелектуалната собственост?“, с лектор: Радостина Халачева – експерт по интелектуална собственост в Единен център за иновации на БАН. Уебинарът се проведе на 23 ноември 2023г. В него участваха докторанти и учени от БАН, УНСС, ВТУ, „Св. Кирил и Методий“, Медицински университет-Варна, частни фирми.

Лекторът на уебинара г-жа Радостина Халачева е експерт по интелектуална собственост към Единен център за иновации, БАН, с повече от 17 години опит в закрилата на индустриалната собственост. По време на уебинара тя въведе слушателите в темата, като разказа накратко какво представлява интелектуалната собственост. Посочи и разясни за видовете закрила на обектите на интелектуалната собственост: патент, полезен модел, търговска марка, промишлен дизайн, авторско право и сродни права, ноу-хоу. Дискутира дали е по-добре да се патентова или да се публикува. По-нататък лекторката даде подробна информация за териториалния обхват на патентите, продължителността на защитата, както и за цената им.

Поради нестихващия силен интерес (повече от удвоен брой участници, в сравнение с присъствената форма) и възможността уебинарите да се посещават и от докторанти и млади учени, живеещи извън София, а също така и да се вземат участие като презентатори експерти, които развиват своята научна и приложна дейност извън страната, запазихме този онлайн формат през платформа Zoom и през 2023 година. За цялата година над 470 учени се регистрираха общо за организиранията събития. ***Това показва, че темите са полезни и интересът на аудиторията нараства.*** Чрез организиране на съвместната серия уебинари „НАУКА, ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС“ с колеги от УНСС към обичайната аудитория се включиха и студенти от университета. Надяваме се, че ще продължим това полезно сътрудничество и през новата година. ***Смятаме, че това сътрудничество ще увеличи контактите между нашите млади учени и студентите от икономически специалности, с което ще стимулираме потенциалната колаборация между тях с цел комерсиализация на научните разработки.*** Както и предишната година на организиранията уебинари имаше и аудитория извън БАН: Тракийски университет, Софийски университет, Пловдивски университет, Икономически университет-Варна, Русенски университет, Варненски свободен университет, Молдовска академия на науките, Технически университет, ХТМУ, УМБАЛ „Александровска“, Медицински университет-Варна, УНСС, ВТУ, SoftUni, както и от бизнес средите и др. По време на всички уебинари продължава да се следва добрата практика да се прави пълен запис, който се публикува в кратък срок след приключване на събитието на Фейсбук страницата на Кариерен център към ЦО-БАН (освен, в случаите на изрично несъгласие от страна на лекторите). По този начин цялата

информация (презентации и полезни дискусии) се предоставя на свободен достъп до всички последователи на страницата, основно за хората, които не са успели да се включат в събитията в реално време.

Кариерният център към ЦО БАН участва и в няколко други събития като **Summer School "The Path to Scientific Discoveries", 13-15 юни 2023г., Молдова. Събитието беше организирано от Технически университет на Молдова, Академия на науките на Молдова и партньори.** По покана на организаторите на Лятната школа (провеждана в хибриден формат), Кариерен център към ЦО-БАН, съвместно с Директора на ЦО-БАН, подготви и представи онлайн на събитието презентация на тема: "The Career center of the Bulgarian Academy of Sciences in favor of the early development of young scientists and PhD students". По време на презентацията, се включи и Ева Мариновска – докторант, който две поредни години взема отлично участие в Интердисциплинарните докторантски форуми, организирани от ЦО-БАН и Кариерен център към ЦО-БАН. Тя сподели пред аудиторията чудесните си впечатления от организацията на тези събития и безспорната им полза за научното развитие на докторантите. След презентацията, колегите от Молдова зададоха въпроси във връзка с възможностите за докторантура в БАН, проявиха интерес към докторантския форум и уебинарите на Кариерен център към ЦО-БАН (когато се провеждат на английски език). **Официална годишна церемония по закриването на стипендиантската програма на Хуауей Технолоджис България, както и на обучителната програма Seeds for the Future, реализирани през 2023г., 12 декември 2023г., Гранд хотел „Астория“, гр. София.** Сред финалистите на стипендиантската програма на Хуауей Технолоджис България са двама млади учени от Българска академия на науките – Искрен Иванов (докторант към Института за космически изследвания и технологии – БАН) и Весела Георгиева (специалист в секция Софтуерни технологии и информационни системи при Институт по математика и информатика – БАН). В качеството си на официално поканено лице на церемонията по награждаването, директора на ЦО-БАН, връчи наградите на финалистите от Академията. В качеството си на звено, популяризиращо сред докторанти и млади учени възможностите, свързани с програмите на Хуауей Кариерен център към ЦО-БАН беше поканен от организаторите да присъства на събитието. Кариерен център към ЦО-БАН традиционно популяризира и впоследствие да отразява ключови уебинари и събития в медиите, чрез публикации в **БТА**. Фейсбук страницата на Кариерния център към ЦО-БАН <https://www.facebook.com/careercenterbas/> в края на 2023г. достигна над **1015 последователи** – докторанти и млади учени както от БАН, учени, експерти и студенти от други ВУ, не само от страната, но и от чужбина.

Центърът за обучение към БАН и Кариерният център към ЦО-БАН организираха и тази година най-големия за страната **интердисциплинарен докторантски форум**. Симпозиумът се проведе в СПА хотел „Спартак“, гр. Сандански в периода 16-19 май 2023 г. За разлика от предишни години, той беше проведен с международно участие. В атмосфера на научна креативност над 90 докторанти от България, Франция, Германия, Полша, Испания, Италия и Хърватия споделиха научната проблематика, по която работят и създадоха нови полезни контакти. Работният език на събитието беше английски. Член-кореспондент Евдокия Пашева, директор на Центъра за обучение към БАН и заместник-председател на БАН откри събитието с приветствено слово. Официален гост на форума беше също председателят на Българската академия на науките, академик Юлиан Ревалски. Освен традиционните устни и постерни презентации на докторантите, тази година в събитието взеха участие и гост-лектори от страната и чужбина. Трима от лекторите, изтъкнати експерти в областта си, представиха в увлекателен и достъпен език част от своята работа. Проф. Албена Йорданова, която е ръководител на лабораторията в Центъра по Молекулярна неврология към Фландърският институт по биотехнологии, Белгия, запозна докторантите с най-новите изследвания на екипа ѝ, публикувани в престижното списание Nature Communication. Следващият лектор, проф. Александър Тодоров, научен сътрудник в Бизнес училището на Университета Чикаго Булс, изнесе изключително интересна лекция за моделирането на

субективните оценки. Третият лектор, проф. Сари Ханафи, директор на центъра за арабски и средноизточни изследвания, говори за актуалните проблеми на съвременната социална наука: увеличаване на неравенствата, несигурността, йерархическата поляризация и броя на хората с десни убеждения. В последния ден на форума лекциите бяха с по-практическа насоченост. Кристиане Фиорин, представи възможностите за публикуване в изданията на *Elsevier*, вкл. за безплатни публикации (за учени от България) в издания с отворен достъп. Докторантите получиха ценна информация как да комерсиализират своите научни резултати от последния лектор: Ивайло Иванов, директор на източно-европейския клон на най-голямата в света акселераторска програма *Founder Institute*. По време на форума експертът от Международен отдел на БАН, Цветомир Йончев, представи на докторантите възможностите за научен престой в чужбина, финансиран по програмата *Еразъм+*. Дискусията след всяка лекция беше изключително оживена. В рамките на събитието беше отделено време и за неформално общуване между участниците. Научно жури, съставено от 9 хабилиитирани учени от БАН отличи 20 докторанти за участие с доклад или постер. Дипломите и наградите на отличените докторанти бяха връчени от директора на Център за обучение – БАН, чл.-кор. д-р Евдокия Пашева, по време на официалното закриване на форума. За отлично участие с доклад бяха наградени **11 докторанта**: Борислава Борисова, ИБФБМИ – БАН; Владислава Дишлийска, ИМикБ – БАН; Ивайло Георгиев, ИР – БАН; Иво Хинов, ИДП – БАН; Ина Анастасова, ИП – БАН; Мария Пашинска-Гаджева, ИМИ – БАН; Никола Ралчев, ИМикБ – БАН; Стилияна Стоянова, ИМ – БАН; Ева Мариновска и Илия Елияс от СУ "Св. Климент Охридски" и Svenja Simon, Университет на Саарланд, Германия.

Процесът на дигитализация на административните процеси по програма Еразъм в БАН продължи, с цел участие в създаването на Европейско пространство на висшето образование до 2025. Започна подписването на онлайн споразумения за обучения, продължи подписването на дигитални Еразъм договори. Бяха осъществени 11 докторантски мобилности в чужбина като един от докторантите се възползва от правото си да реализира повече от една мобилност стига общият брой на месеците да не надхвърля 12. С това, броят им нарасна в сравнение с предишни години, което е и посоката зададена от Изявлението за политиката по Еразъм на БАН (Erasmus Policy Statement) - увеличение на общия брой с 30 до 50% за периода 2021-2027. Най-много мобилности бяха осъществени в Турция. Други държави включваха Сърбия и Румъния, Словения, Унгария, Германия, Белгия. Целите на мобилностите бяха както практика (стаж) – 6 души, така и обучение – 5 души. Четири от тях бяха краткосрочни (между 5 и 30 дни), а останалите – дългосрочни (между 3 и 5 месеца). Общият период на мобилностите беше 22,5 месеца, финансирани с общо 21182 евро

европейски средства по програмата. Всички получени в чужбина кредити бяха признати от Центъра за обучение на БАН в съответствие с изискванията на Болонския процес. Възможностите на програмата бяха популяризирани по време на Интердисциплинарния докторантски форум. Освен изнесената презентация за резултатите от проекта продължиха да говорят рекламните материали, изработени със средства по програмата – блутут слушалки. Центърът за обучение на БАН също така верифицира дипломите на 7 докторанти, получени в чужбина, с цел тяхното започване на работа в звената на Академията. Член на екипа на Кариерен център към ЦО-БАН осъществи мобилност, по време на която се запозна с дейността на Център по предприемачество към Университета на Валенсия (Uvempgrén). Като важна част от посещението на звеното, взе участие като слушател в Програмата за жени предприемачи Ingenia UV, организирана от UVempgrén за студенти и докторанти от Университета на Валенсия. В рамките на мобилността осъществи контакт и с Докторантското училище към Университета на Валенсия. Беше обменен полезен опит и идеи за дейности на Кариерен център към ЦО-БАН.